

Slå vakt om rätten till utlandsvård!

Det finns ett ökande intresse hos allmänheten i Sverige att avskilda skäl söka vård utomlands. Bland orsakerna kan finnas alltför långa kötider i svensk sjukvård eller att patienten förväntar sig en bättre behandling vid någon utländsk klinik. En sådan valmöjlighet ligger väl i linje med strävandena inom EU att skapa ökad rörlighet både för tjänster och människor.

Mot bakgrund av detta är det förvånande att ta del av ett förslag från Socialdepartementet som går i rakt motsatt riktning. I en promemoria föreslås att en patient som vill ha vård i ett annat EU-land i förväg måste begära och få beviljat en betalningsförbindelse från hemmalandstinget. Endast om landstinget inte anser sig kunna erbjuda en lika effektiv vård inom rimlig tid behöver man ställa upp med betalning.

En sådan möjlighet för landstingen kommer att bli ett stort hinder mot den fria rörligheten, och regeringen gör själv bedömningen att följden blir en minskning av utlandsvården. Förslaget tar större hänsyn till landstingens önskan att slippa konkurrens än till värdet för patienterna av ökad valfrihet.

I stället för att begränsa konkurrensen bör regeringen bidra till att marknaden avregleras. På en friare tjänstemarknad skulle sannolikt de svenska sjukhusen hävda sig väl och locka till sig patienter från övriga EU. Vi bedömer därför att statsmakterna nu är på väg att göra svensk sjukvård en björntjänst.

ett system med förhandsbesked kan ändå vara bra, men av helt andra skäl – nämligen för att ge patienten bättre beslutsunderlag. Vissa behandlingar som patienten vill ha kanske ligger utanför den offentliga finansieringen i Sverige. Den vård som erbjuds av det offentliga ska vara evidensbaserad och prioriterad, annan vård får patienten själv betala. Behandlingen kanske inte heller kan ersättas fullt ut då »priset« för motsvarande vård i Sverige är lägre.

Om patienten själv har valt utlandsvård är det rimligt att patienten får stå för eventuella mellanskillnader, även för dyrare logi och resekostnader. Det bör ställas höga krav på att förhandsbesked ges snabbt. Kan landstinget dessutom lämna med en betalningsförbindelse, så att patienten bara behöver betala patientavgiften, är det ännu bättre.

Illustration: Annika Hueft

Promemorians förslag ger landstingen stor frihet att besluta om utlandsvård betalas eller ej. Detta kan leda till stora regionala skillnader i patientens rätt att välja vårdgivare. Läkarförbundet har i andra sammanhang föreslagit statlig finansiering av sjukvården där offentliga resurser fördelas efter behov till regioner utan eget produktionsansvar. Nu föreslås en reglering som går i motsatt riktning och ger våra landsting

möjlighet att begränsa konkurrensen och försvaga patientens ställning.

Vi ställer oss också frågande till varför vård utomlands endast skulle ersättas om vårdgivaren är ansluten till landets allmänna vårdssystem. Det viktiga borde vara att behandlingsmetoden är internationellt vedertagen och att ersättningen inte blir högre än vad behandlingen skulle ha kostat här.

»Nu föreslås en reglering som ... ger våra landsting möjlighet att begränsa konkurrensen och försvaga patientens ställning.«

KÅRE JANSSON
utredningschef,
Läkarförbundet

Dags för fullmäktigemöte!

Denna vecka hålls Läkarförbundets årliga fullmäktigemöte – förra året beslöts att förlägga mötet till hösten för att ge del-föreningarna mer tid att komma in med motioner efter sina fullmäktige- och årsmöten. Det verkar ha gett effekt, i alla fall om man tolkar antalet motioner så. I år har 42 motioner avlämnats, vilket nog är rekord.

Under det gångna året har Centralstyrelsen, CS, och kansliet arbetat med att ta fram en tydligare verksamhetsberättelse och -plan. De tidigare 15 visionerna tillsammans med mål och delmål var alltför detaljerade och svåra att överblicka. I stället finns nu en verksamhetsberättelse med verksamhetstal och resultat-analys för att kunna utvärdera det gångna årets arbete. Verksamhetsplanen (VP) anger inriktning för förbundets arbete med prioriterad verksamhet samt resultatmål.

Fullmäktigemötet samlar drygt 140 delegater från hela landet plus observatörer från specialitetsför-

eningar, inbjudna gäster och tjänstemän på kansliet. Mötet ger ett tillfälle att träffa kolleger och diskutera framtiden för kåren och förbundet, och det är viktigt att alla bereds möjlighet att bidra.

För att öka dialogen och få en bättre beredning av motioner och verksamhetsplan har CS beslutat att fullmäktigemötet i år ska arbeta med motioner, propositioner, budget och VP i fem utskott. Med tanke på den stora mängd motioner som inkommit tror vi att det är en bra satsning för att hinna med allt under två dagar.

CS har två propositioner. Vi föreslår flexibel pensionsålder 61–70 år för medlemskapet, så att förbundets serviceåtagande och rätten till individuellt fackligt stöd kopplas till avgiftsnivå. Dessutom föreslår vi att pensionsmedlemmars medlemskap i yrkes- och lokalförening ska vara frivilligt.

Alla handlingar till fullmäktige finns att läsa på www.lakarforbundet.se.

Eva Nilsson Bågenholm
ordförande i Läkarförbundet

Kontaktuppgifter Sveriges läkarförbund:
www.lakarforbundet.se, E-post: info@slf.se
Telefon: 08-790 33 00, Fax: 08-20 57 18
Postadress: Box 5610, 114 86 Stockholm
Besök: Villagatan 5, Stockholm